בעלי מומין עוברין שהקריבן בחוץ פטור, ר"ש אומר בעלי מומין קבועין פטור (א) בעלי מומין עוברין (א) א] חייב בלא תעשה. תורים שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן שהקריבן בחוץ פטור ר"ש אומר בני יונה שעבר זמנן פטור ותורים שלא הגיע זמנן בלא תעשה. אותו ואת בנו ומחוסר זמן פטור ר"ש אומר הרי זה בלא תעשה ב] שר"ש אומר כל שהוא ראוי לבא לאחר זמן ה"ז בלא תעשה ואין בו כרת וחכ"א כל שאין בו כרת אין בו לא תעשה, מחוסר זמן בין בגופו בין בבעליו ג] ואיזהו מחוסר זמן בבעליו? הזב והזבה והיולדת (והמצורע) שהקריבו: חטאתם ואשמם בחוץ פטורין, עולותיהן ושלמיהן בחוץ חייבין המעלה מבשר חטאת, מבשר אשם, מבשר קדשי קדשים, מבשר קדשים קלים, ומותר העומר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות, ד] והיוצק, והפותת, והבולל, והמולח, והמניף, והמגיש, והמסדר את השולחן, והמטיב את הנרות, והקומץ, והמקבל דמים בחוץ, פטור (ב) ואין חייבין עליו לא משום זרות ולא משום טומאה ולא משום מחוסר בגדים ולא משום [שלא] רחוץ ידים ורגלים עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מותרות ועבודה בבכורות ומשהוקם המשכן נאסרו הבמות ועבודה בכהנים, קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים וקדשים קלים בכל מחנה ישראל, באו לגלגל הותרו הבמות קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים וקדשים קלים בכל מקום באו לשילה נאסרו הבמות ולא היה שם תקרה אלא בית אבנים ה] (בלבד) מלמטן (ג) והיריעות מלמעלן והיא היתה "מנוחה" קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים וקדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה באו לנוב וגבעון הותרו הבמות קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים קדשים קלים ו] בכל ערי ישראל באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להן ז] היתר והיא היתה "נחלה" קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים, קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה, כל הקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות והקריבן בשעת איסור הבמות ח] (מבחוץ) הרי אלו בעשה ולא תעשה וחייבין ט] עליו כרת הקדישן בשעת היתר הבמות והקריבן בשעת איסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא תעשה ואין חייבין עליהן כרת הקדישן בשעת איסור הבמות והקריבן בשעת היתר הבמות הרי אלו בעשה ואין בהן לא תעשה ואלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהוקדשו למשכן, קרבנות ציבור קרבין במשכן, וקרבנות היחיד בבמה, קרבנות היחיד שהוקדשו למשכן יקריבו במשכן, ואם הקריבן בבמה פטור, ומה בין במת יחיד לבמת ציבור סמיכה ושחיטת צפון ומתן

מתן

(ד)(משנה) **ר"ש אומר כו'** · בגמרא מפרש לא תעשה דידהו: **תורין שלא הגיע זמנן** · כדתנן י] בחולין (דף כב:) משיזהיבו כשירין ומקמי הכי פסולין, דתורין משמע גדולים ולא קטנים, ובני יונה קטנים משמע ולא גדולים ופסולין מתחילת הליהוב ואילך: **בלא תעשה** · הואיל וראוין לאחר זמן יש יא] בו לא תעשה לשוחטן בחוץ: **מחוסר זמן** · שאמרת פטור בין שהוא מחוסר זמן בגופו בין שהוא מחוסר זמן בבעלים שלא הגיע זמן יב] הבעלים להקריב קרבנותיהם: **והמצורע** · לא גרסי' במתני': **שהקריבו** · בתוך ימי ספרן: **ויולדת** · בתוך מלאת: **ואשם** · בגמרא פריך מאי אשם איכא בהני: **פטור** · שאין מתקבלין בפנים לא לחובה ולא לנדבה: **עולותיהן** · דזב וזבה (ה) דעוף ודיולדת בהמה: **חייבין** · שהרי מתקבלות בפנים נדבה לשמן: **ושלמיהן** · בגמ' פריך מאי שלמים איכא בהני: **קדשי קדשים** · כבשי עצרת: **ומותר העומר** · לאחר קמיצה: **היוצק** · שמן על המנחה כדכתיב (ויקרא ב) ויצקת וגו': **והפותת** · מנחת מחבת כדכתיב (שם) פתות אותה פתים: **והמגיש** · מנחה בחוץ והיא טעונה הגשה בפנים בקרן מערבית דרומית כמשפטה: **המטיב את הנרות** · מדשן את המנורה בבקר: **פטור** · טעמא יליף בברייתא בגמ': **אין כהן משום זרות** · חיוב מיתה, כל הנך הקטרות בדבר שדרכן לאכול לאו הקטרה נינהו וכל הנך עבודות הואיל ויש אחריהן עבודה אין זר חייב עליה מיתה כדאמרינן בפרק בראשונה (יומא דף כד.) עבודת מתנה ולא עבודת סילוק, עבודה תמה, ולא עבודה שיש אחריה עבודה: **ולא משום טומאה** · כהן טמא ששימש דאזהרת זרות ושימוש בטומאה מחד קרא נפקי וינזרו ולא יחללו בכל הזבחים תניא (לעיל יז.) מאי דמחייב אזרות מחייב אשימוש טומאה: **ולא משום מחוסר בגדים** · דאינהו נמי כזר - בזמן שאין בגדיהן עליהם אין כהונתם עליהם והוו להו זרים, הכי נפקא לן בפרק שני (שם יז:): **ולא משום שלא רחוץ ידים ורגלים** · גמר "חוקה-חוקה" ממחוסר בגדים התם לענין אחולי עבודה ולענין מיתה נמי אגן גמרינן לה מהתם: **ועבודה בבכורות** · כדכתיב וישלח את נערי בני ישראל וגו' (שמות כד): **נאסרו הבמות** · כדכתיב בשחוטי חוץ: **ועבודה בכהנים** · כדכתיב "קרב אל המזבח": **לפנים מן הקלעים** · דכתיב בחטאת ואשם ומנחה (ויקרא ו) "בחצר אהל מועד": **קדשים קלים בכל מחנה ישראל** · כמות שהן שרויין בדגליהם והא ילפינן יג] באיזהו מקומן (לעיל נה.) מקראי: **באו לגלגל** · כשעברו את הירדן והוקבע אהל מועד שם שבע שנים שכבשו ושבע שחלקו: **הותרו הבמות** · כדילפינן לקמן "איש כל הישר בעיניו": **קדשי קדשים** יד] הנאכלין לא קרב בבמת יחיד טו] דכל שאין נידר ונידב אין קרב בבמה קטנה ואין מנחה בבמה הלכך עולה הוא דהואי ואין נאכלת וחטאת ואשם בבמת ציבור הוא דקרבי ונאכלין לפנים מן הקלעים: **קדשים**

קלים

קלים בכל מקום · דכיון שבטלו הדגלים וכן היו הולכים בכל הארץ לכבשה ולא היתה חנייתן סביבות המשכן בטלה קדושת מחנה ישראל, מעשר שני לא הוזכר כאן לפי שלא נהגו מעשרות עד לאחר ירושה וישיבה: **באו לשילה** · לאחר *חילוקו מיד קבעוהו בשילה: **נאסרו הבמות** · כדקתני והיא היתה מנוחה וכתיב כי לא באתם עד עתה וגו' כלומר כשתעברו את הירדן לא טז] (תקריבו) בבמות ככל אשר אנחנו עושים פה היום שאנו מקריבין במשכן חטאות ואשמות אלא איש כל הישר בעיניו תעשו דהיינו נדרים ונדבות שאינן עליכם חובה אלא לפי מה שישר בעיניכם כי בעוד שתכבשו ותחלקו לא באתם עד עתה אל המנוחה יז] ועברתם את הירדן וישבתם בארץ היינו לאחר ירושה וישיבה והיה המקום וגו' השמר לך וגו' היינו איסור הבמות: **תקרה** · יח] (של) גג של נסרים: **ויריעות מלמעלן** · בגמרא יליף לה: **בכל הרואה** · במקום שרואין משם את שילה ובגמרא יליף לה: **באו לנוב וגבעון** · כשחרבה שילה ונלקח הארון בימי עלי באו לנוב יט] וגבעון כמו שנאמר אין לחם חול [וגו'] כי אם לחם קדש כ] אשר מלפני ה' (שמואל א כא) אלמא שולחן ומזבח התם הוה, חרבה נוב בימי שאול באו לגבעון כדכתיב במלכים (א ג) כי (ו) שם הבמה גדולה: **הותרו הבמות** · יליף בגמרא: **קדשים קלים בכל ערי ישראל** · דהא בכל מקום שהוא שם עושה במה (ז) ומקריבו: **ומעשר שני** · פריך בגמרא נסקיה להתם: **והיא היתה נחלה** · ההיא דכתיב בקרא דמשבאו אל המנוחה ואל הנחלה יאסרו הבמות: **לפנים מן החומה** · של ירושלים שהיא במקום מחנה ישראל שבמדבר כדכתיב ואכלת שם לפני ה' (דברים יב): **בעשה** · והביאום לה' וגו' (ויקרא יז): **ולא תעשה** · כדילפי' מהם תעלה כא] לשחיטה, ואזהרה דהעלאה השמר לך פן תעלה עולותיך וגו' (דברים יב): **וחייבין עליהן כרת** · כדכתיב (ויקרא יז) ואל פתח אהל מועד לא הביאו: **ואין חייבין עליהן כרת** · כדאמרן בהשוחט (לעיל קו:) עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישן כו' וקתני סיפא יכול יהו חייבין עליהן כרת תלמוד לומר "זאת להם" ואין אחרת להם: **הקדישן בשעת איסור הבמות** · מההיא שעתא קרינא בהו "והביאום לה'" וכיון שהמתין עד שלא כב] (יבא) לקיימו נתבטל העשה על ידו אבל לאו וכרת ליכא דאזהרה ועונש בשעת הקרבה כתיבי והרי הותרו הבמות: **ואלו קדשים קרבין במשכן** · קדשים שהוקדשו למשכן בזמן שהיה המשכן בגלגל והותר במה אלו קדשים צריכין להקריבן במשכן ולא יקרבו בבמה אותם שהוקדשו לשם משכן כג] ומפרש ואזיל: **קרבנות ציבור** · סתמן כד] (למקדש): **קרבנות יחיד** · סתמן בבמה: **קרבנות יחיד שהוקדשו למשכן** · שפירש בשעת הקדישן על מנת להקריבן למשכן: **פטור** · מאזהרה ומעונש שהרי הותרו הבמות ומיהו אסור לשנות משום "כאשר נדרת, תשמור ועשית" (דברים כג): **ומה בין במת יחיד כו'.** כולה: יליף בגמרא דלא כהיגי בבמת יחיד: **במת ציבור** · גלגל נוב וגבעון (ח):

מתן

ג א מיי' פי"ח מהלכות מעה"ק הלכה ח:
ד ב מיי' שם הלכה ז:
ה ג מיי' שם הלכה ט:
ו ד מיי' שם פרק יט הלכה ד:
ז ה מיי' שם הלכה ו:
ח ו מיי' פ"ט מהלכות ביאת מקדש הלכה ה:
ט ז מיי' שם הלכה י:
י ח מיי' פ"א מהלכות בית הבחירה הלכה ג:
יא ט מיי' פ"ו מהלכות בית הבחירה הל' יא ופ"י מהלכות מעה"ק הל' ג ופי"א שם הל' ה:
יומא סג.
יב י מיי' פ"ו מהלכות בית הבחירה הל' טו ופ"ז שם הלכה יד ופ"י מהלכות מעה"ק הל' ה:
יג כ מיי' פי"ח מהלכה מעה"ק הלכה ג:

[עי' תוס' לקמן קיט. ד"ה באו ותוס' לעיל ס: ד"ה מאי הסבר]

נ"א ומעשר שני

נושא/מבנה

△ (מיקום) היתר במות

▽ איסור במות

[צ"ל חלוקה]

חולין פא:

[מעילה יב. חולין פא. ונזכר ג"כ תמורה יט:]

סנהדרין פב: [ועי' בתוספות סקטו הרכה]

[בכורות ד:]

מגילה י·

סדר עולם פי"א

מגילה י·

[צ"ל עוד היתר כך איתא במגילה י. וכן במשנה שבמשניות]

◆

הגהות הב"ח

(א) במשנה ר"ש אומר וכו' מומין עוברין עובר בלא תעשה: (ב) שם ואין בהם משום זרות כצ"ל ותיבות חייבין עליו לא נמחק: (ג) שם ויריעות מלמעלן: (ד) רש"י ד"ה (בע"א) עובר וכו' בסיפא פר"ש אומר כצ"ל ותיבת שהיה נמחק: (ה) ד"ה עולותיהן דזב וזבה שוף: (ו) ד"ה באו לנוב וכו' במלכים כי היא הבמה גדולה: (ז) ד"ה קדשים קלים וכו' ומקריב ובגמרא פריך מעשר שני נסקיה להתם כצ"ל והד"א: (ח) ד"ה במת ציבור וכו' וגבעון הס"ד ואח"כ מ"ה מתן סביב ותיבות מתן סובב נמחק:

◆

שיטה מקובצת

א] עוברין עובר בלא תעשה תיבת חייב נמחק: ב] בלא תעשה שהיה ר"ש אומר: ג] בבעליו ואיזהו מחוסר: ד] והיוצק והבולל והפותת והמולח: ה] תיבת בלבד נמחק: ו] בכל עיין לעיל בתוס' (דף ס ע"ב): ז] להן עוד היתר: ח] הבמות בחוץ: ט] וחייבין עליהן כרת: י] כדתנן בשחיטת חולין משיזהיבו: יא] יש בה: יב] זמן הבעלים להקריב: יג] ילפינן לה באיזהו: יד] קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים · שאין לך קדשי קדשים א) אות ה' נמחק: טו] יחיד דכל שאין: טז] לא תעשון בבמות תיבת תקריבו נמחק: יז] המנוחה אבל ועברתם: יח] תקרה גג של נסרים: יט] תיבת וגבעון נמחק: כ] קדש המוסרים מלפני תיבת אשר נמחק: כא] תעלה ושם העשה לשחיטה: כב] שלא יכול לקיימו: כג] משכן ומפרש ואזיל: כד] סתמן למשכן הס"ד ותיבת למקדש נמחק:

א) אולי צ"ל באין לך קדשי קדשים נאכלין שקרבין בבמת יחיד:

מן